

Rīgā, ___20.08.2019.____ Nr. ___6___

Uz _____ Nr. _____

Izglītības un zinātnes ministrija
ministrei I.Šuplinskas kundzei

Izglītības un zinātnes ministrija
Sporta departamenta direktoram E.Severa kungam

Latvijas Olimpiskās komiteja
prezidentam A.Vrubļevska kungam

Latvijas Sporta federāciju padome
prezidentam E.Fogeļa kungam

Par prioritāro sporta veidu noteikšanas kritērijiem

Latvijas Alpīnistu savienība piedalījās Latvijas Olimpiskās komitejas Sporta komisijas sēdēs un ir iepazinusies ar dokumentu projektiem par plānoto valsts finansējuma piešķiršanu sporta federācijām.

Iepazīstoties ar dokumentu projektiem secinājām, ka plāns paredz turpmāk Valsts finansējumu piešķirt tikai prioritāriem sporta veidiem, kuri būs izpildījuši dažādus projektā norādītos kritērijus. Latvijas Alpīnistu savienība iebilst šādai koncepcijai.

Lai aptvertu iesaistītās puses un visus viedokļus rosinām Izglītības un zinātnes ministrijas darba grupā iekļaut gan Olimpisko sporta veidu (komandu, individuālo, kā arī jauno sporta veidu), gan neolimpisko sporta veidu federāciju pārstāvjus. Latvijas Alpīnistu savienība pārstāv trīs sporta veidus – kāpšanas sportu, alpīnismu un sporta tūrismu, no kuriem tikai viens – kāpšanas sports – pirmo reizi tiks pārstāvēts Olimpiskās spēlēs 2020. gadā Tokijā, kā arī šajā sporta disciplīnā regulāri tiek rīkoti Eiropas un Pasaules čempionāti un Kausa izcīņas pieaugušajiem un jauniešiem. Tomēr tajā pašā laikā daudzi sportisti ar labiem panākumiem piedalās alpīnisma un sporta tūrisma sporta aktivitātēs un sacensībās Latvijā un arī starptautiskā mērogā, kas nav iekļautas kritērijos.

Izvērtējot Izglītības un zinātnes ministrijas izveidotās darba grupas sagatavotos priekšlikumus, secinām, ka mēs tāpat kā vēl ļoti daudzas sporta veidu federācijas (tai skaitā olimpisko sporta veidu) esam starp tām federācijām, kuras vairs nesaņems valsts garantēto finansējumu un federācijai būs apgrūtināti veikt tās funkcijas, kuras tai ir deleģētas no Valsts puses.

Jāņem vērā, ka jaunajā Uzņēmuma ienākuma nodokļa likumā, kas stājas spēkā ar 2018. gadu, ietvertās normas ziedojumiem nav labvēlīgas, tādēļ uzņēmumi ne visai labprāt atbalsta sporta aktivitātes. Līdz ar to kā vienīgais iespējamais finansēšanas avots sacensībām ir sportistu un vecāku līdzfinansējums, tai skaitā arī bērnu, jauniešu un senioru, kas ir visvājāk finansiāli nodrošināta un sociāla aizsargātākā sabiedrības daļa, sacensībām. Rezultātā sacensību skaits samazināsies, samazināsies cilvēku līdzdalība un iesaistīšanās sportā. Bērni un jaunieši vēl vairāk turpinās sēdēt pie datoriem un viedtelefoniem, nevis izvēlēsies nodarboties ar sportu un piedalīties sacensībās, senioriem būs ierobežotas iespējas savstarpēji komunicēt un iesaistīties fiziskās aktivitātes. Tā visa rezultātā pasliktināsies cilvēku veselība un vēl vairāk naudas būs nepieciešams veselības aprūpei. Samazināsies atlases iespējas augstu sasniegumu sportam un būs vājāki vai nebūs vispār starptautiskie rezultāti. Jāņem vērā, ka jau šobrīd Latvijas iedzīvotāji ir visneaktīvākie un tajā pašā laikā ar visaugstāko sirds un asinsvadu saslimšanu un viszemāko dzīves ilgumu starp ES dalībvalstīm.

Jaunais finansēšanas projekts paredz diskriminējošu attieksmi pret sporta veidiem, atvēlot finansējumi tikai prioritāriem – augsta sasnieguma un sabiedrībā populārākiem sporta veidiem, ar kuru nodarbojas ap 0,2-0,5% no kopējās sabiedrības, savukārt lielākai sabiedrības daļai, kas nodarbojas ar sacensību sportu mazāk perspektīvās sporta disciplīnās, bet tik pat svarīgās attiecībā no sabiedrības veselības un labklājības viedokļa, finansējums netiek piešķirts.

Visām federācijām, kuras saskaņā ar Ministru Kabineta noteikumiem ir valstī atzītu sporta veidu federācijas un vēl vairāk olimpisko sporta veidu federācijām ir vienādas tiesības attīstīt savu sporta veidu šajā nolūkā saņemot arī valsts grantēto finansējumu. Visi Latvijas iedzīvotāji maksā nodokļus un attiecīgi viņiem ir tiesības saņemt vienādu attieksmi no valsts puses, tai skaitā arī tādā jomā kā sporta finansēšana no valsts puses.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešajai daļai¹, ministrijai ir jānodrošina darbība iedzīvotāju interesēs. Tomēr izvēloties piedāvāto finansēšanas modeli, tiek nodrošinātas šauras grupas intereses, bet ignorēta pārējā sabiedrība.

Mēs uzskatām, ka Izglītības un zinātnes ministrija apzināti izvēloties no Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Artūra Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai iekļauto pasākumu sporta nozares attīstības veicināšanai izpildi vienu konkrētu punktu, kur ir pieminētas "sporta nozares prioritātes (tai skaitā sporta nozares budžeta prioritātes)" šobrīd mērķtiecīgi vēlas attīstīt tikai augsta sasnieguma sportu, bet ignorē jaunatnes sporta, tautas sporta, pielāgotā sporta intereses un veselības sporta attīstību, kas minētas šajā pašā deklarācijā šajos pašos punktos. Kā rezultātā ir mērķtiecīgi un speciāli vēlējusies radīt situāciju, lai savstarpēji sanaidotu Latvijas sporta sabiedrību.

Ja sporta veidi tiktu dalīti prioritārajos sporta veidos, kuriem tiek novirzīti valsts līdzekļi, un pārējos sporta veidos jau 20 gadus atpakaļ, vai Latvijai šodien būtu divas olimpiskās zelta medaļas BMX un vairākas olimpiskās sudraba medaļas un citi visaugstākie apbalvojumi un tituli skeletonā?

Piemēram, Rīgas pašvaldībā jau 2013.gadā notikušajā II sporta konferencē "Sports Rīgā", darba grupā diskutēja par "Prioritāri atbalstāmo sporta veidu identificēšanas kritērijiem Rīgā". Diskusiju rezultātā, tika noteikti arī prioritāri atbalstāmo sporta veidu identificēšanas kritēriji Rīgā. Taču gala rezultātā tos tomēr nevarēja ieviest.

Aicinām pārskatīt un revidēt jau esošo sporta finansēšanas sistēmu kā arī diskutēt un strādāt pie kādām citām izmaiņām, taču nepieņemot lēmumus pārsteidzīgi un nepārdomāti.

¹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā daļa nosaka, ka Valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs, savukārt ceturtajā daļā ir noteikts, ka Valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu. Skatīt tiešsaistē: <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>

Aicinām saglabāt valsts finansējumu arī mazāk populāriem sporta veidiem līdzšinējā apmērā.

Latvijas Alpīnistu savienība ir par saprātīgām un pareizām pārmaiņām un ir atvērta gan dialogam, gan aktīvai darbībai, lai pārmaiņas tiktu iedzīvinātas.

Latvijas Alpīnistu savienības
prezidents

M. Pietkevičs

M.Pietkevičs